

Lluís Barbé Duran, *professor d'economia de la Universitat Autònoma de Barcelona*

Conferència inaugural del curs acadèmic 2006-2007

Abstract

This conference presents F. Y. Edgeworth's life, hitherto unknown. It is a biography that explains the hard way to defend his ideas in a competitive framework.

Resum

Francis Ysidro Edgeworth (1845-1926) va ser un economista de la primera fornada neoclàssica i un dels pioners en el terreny de la inferència estadística. Tot i que en ambdós camps va fer contribucions notables, el seu tarannà discret i submís i la prepotència de Marshall i de Pearson van fer que la seva obra quedés relegada en vida a un injust segon terme. Després de la seva mort, l'aparentment afectuós obituari de Maynard Keynes va acabar d'enterrar la seva obra i com a tomba acadèmica el van deixar, ben momificat per Bowley, dins la seva pròpia caixa, la «caixa d'Edgeworth». Però des de fa cinquanta anys la seva anàlisi de l'intercanvi bilateral ha tingut una resurrecció espectacular i, d'altra banda, la progressiva formalització del corrent dominant —ultraneoclàssic— de l'economia ha conduït a situar la figura d'Edgeworth en el punt de mira dels historiadors del pensament, tant econòmic com estadístic, que reconeixen que va anar cent anys pel davant del seu temps.

Malgrat aquest reconeixement, encara no hi havia hagut cap biografia com cal que ens acostés Edgeworth al terreny personal. Només es disposava d'un grapat d'articles o capítols dispersos de llibres que deixaven molts punts foscos i obrien, més que tancaven, molts interrogants: què se'n, sabia de la seva família materna, d'origen català? A qui va estimar al llarg de la seva vida? Quins amics va tenir? De qui li va venir la inspiració inicial per construir les seves teories? D'on procedien els diners que li van permetre publicar les seves primeres obres? Com el van tractar els seus col·legues Jevons, Marshall, Walras i Pareto? Fins a quin punt va influir en Keynes i en els textos d'economia del segle xx?

Esperonat per l'origen mig català d'Edgeworth —que el professor Estapé, amb el seu sarcasme característic, presentava als anys seixanta del segle passat com «la màxima aportació de Catalunya a la ciència econòmica»—, Lluís Barbé ha fet seu el repte de reconstruir una vida força distant en el temps i en l'espai i ha dedicat més de deu anys de la seva recerca a aquesta apassionant tasca. Després de recórrer sovint les biblioteques de Dublín, Oxford, Londres i Cambridge i de desxifrar milers de cartes familiars, ha intentat confegir un retrat ple de vida, perquè Barbé creu, com Seurat, que amb milers de punts de colors es pot arribar a compondre una imatge vívida i que, dels mils detalls de les cartes —i fins i tot poemes— familiars, en pot sortir una crònica que ens dibuixi un retrat pur precís.